

NÉPNEVELŐ

NEVELÉS- ÉS OKTATÁSÜGYI LAP

A MAGYARORSZÁGI LATIN ÉS GÖRÖG SZERTARTÁSÚ KATHOLIKUS NÉPOKTATÁSI INTÉZETEK SZÁMÁRA

Kiadja a *SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT* Budapesten.

Megjelenik minden vasárnap egy ivnyi terjedelemben.

Megkapja e lapot minden kath. nép-
oktatási intézet egy példányban ingyen.

Előfizetési ár: egész évre kor. 6.—.

Kéziratokat nem küldünk vissza.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

BUDAPEST,

Szentkirályi-utca 28b. sz. a.

(SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT)

A hirdetések árszabálya :

A pályázati hirdetéseknek minden egyes szóért minden közles után 6 filler (3 krajczár) fizetendő.

Egyéb hirdetéseknek:

egész oldal ... kor. 32.— | negyed oldal ... kor. 8.—
fel oldal ... » 16.— | nyolczad oldal » 4.—

A díjak előre beküldendők a Szent-István-Társulathoz.

A fizetésrendezés ügyéhez.

A felekezeti tanítók annyira óhajtott fizetésrendezése ügyében nagyfontosságú lépés történt Udvarhely vármegyében. Ugyanis a vármegyei állami tanítók kérvénnyel fordultak a vármegye törvényhatósági bizottságához, hogy fizetésüknek a tisztviselői rangsor XI. X., XI. osztályai szerint való rendezése érdekében írjon föl az országgyűléshez. Az állami kartársak szokott önzetlenségükkel igyekeztek volna reményeiknek hangulatot csinálni, nem törődve persze azzal, hogy mi legyen a sok ezer felekezeti jellegű kartársikkal, kik eddig is méltánytalanul minden tekintetben hátrányban voltak és vannak az államiakkal szemben. Azonban másként történt a dolog. A tanítóságnak lelkes barátja, *Péterffy Lőrinc* szenttamási plébános — belátva azt, hogy aki a felekezeti tanítók anyagi helyzetén lendíteni igyekszik, az tulajdonképen a jelenlegi viszonyok között a legjobb szolgálatot tesz a vallásos iskoláknak — mint törvényhatósági bizottsági tag a következő módosító indítványt tette a vármegye e hó 11-én tartott közgyűlésén:

«Udvarhely vármegye törvényhatósága magáévá teszi a tanítók fizetésrendezése ügyét és figyelemmel azon irányelvekre, hogy az állami tanítók fizetésrendezésével a községi és felekezeti tanítók fizetése is egyidejűleg és ugyanazon mértékben rendeztessék, a fizetésrendezés mielőbbi megvalósítása érdekében fölír az országgyűléshez.

Ugyancsak fölír a törvényhatóság a tanítói nyugdíjtörvény megvalósítása iránt, kiemelve főként a törvény azon sérelmes intézkedését, mely a felekezeti kántortanítók kántori jövedelmét — habár azt a fizetési minimumba beszámítja — a nyugdíjigénynél nem veszi figyelembe.

A törvényhatóság ezen föliratát az összes törvényhatóságoknak pártolás és hasonló föl-

iratok szerkesztése és az országgyűléshez való fölterjesztés céljából megküldi».

Es Udvarhely vármegye törvényhatósági közgyűlése ezen módosító indítványt a központi választmány javaslatának — mely az állami tanítók kérvényének az országgyűléshez való fölterjesztését ajánlja — elvetésével óriási többséggel elfogadta és azt határozattá emelven megbizta a vármegye alispánját, hogy ezen értelemben szerkesztett kérvényt az országgyűléshez terjessze föl és ezen határozatot, hasonlóhozása végett az összes vármegyékhez tegye át. Nagyfontosságú ezen határozat a katolikus tanítóságra nézve, mert hiszen az országgyűlés előtt a legnagyobb súllyal kell, hogy a mérlegbe essék a törvényhatóságoknak eme kívánsága, minthogy az összes törvényhatóságok, vagy legalább a törvényhatóságok többségének a kívánsága a nemzet kívánságának tekintendő. Hála ezért a lelkes indítványtevőnek, hála a nemesen gondolkodó udvarhelyvármegyei törvényhatóságnak, melyhez, hogy hasonlóan nemesen gondolkozó és cselekvő törvényhatóság több is lesz, remélem. De nem szabad csak a reménynél maradnunk. Azért is, midőn ezen öröndetes határozatról értesitem kedves kartársaimat, egyúttal tevékenységükhöz is szólok. Kísérjek figyelemmel vármegyéjünkben Udvarhely vármegyének ezen, az összes törvényhatóságokhoz megküldött, átíratát, igyekezzenek annak a befolyásosabb törvényhatósági tagokat megnyerni, hisz ma már utóvégre minden intelligens ember belátja a felekezeti tanítók anyagi helyzetének tarthatatlanságát, csak a figyelmet kell reá fölhívni, hogy így aztán a vármegyék összeségében hasonló határozatok hozassanak. A tanítóegyletek vezetőit pedig kérem, hogy a fizetésrendezés ügyében forduljanak saját országgyűlési képviselőjükhöz. Így készítve elő a talajt nem lesz nehéz a mostani, különben is jóindulatú kormányznál sanyarú helyzetünk javítását elérnünk.

Ülke.

Gyurcsoroc Károly.

Katholikus feminizmus.

(Vége.)

Valamikor Hófehérke is megtehetette, hogy évszázadokat ábrándozva átaludt, míg eközben házat elvettek a pókhalók. Ma már azonban Hófehérke is szellemi életre ébredt és ő is serényen foglalkozdik birodalmában... ébresztgeti még álvó szörfalót, ezeket a rest háziszellemeket, kinyitogatja ósdi várkastélyának már berozsdásodott ablakait, hogy ebbe a dohos elzárkózottságba is frissebb, szabadabb szellő és napsugaras meleg hatoljon; ha aztán eljön a szerelmes lovagja, akkor Hófehérke nyitott szemekkel és hívó lelekkel siet elébe. Ha pedig nem jönne, vagy pedig nem nyerné meg Hófehérke vonzalmát, nos akkor Hófehérke mégis csak ébren lesz és a maga kis körében is serénykedni fog, mint az emberiségnek hasznos tagja.

Azért én valami szépet és fölemelőt látok a katolikus nők mozgalmában, mert az bizonyos önállóságra neveli a leányt, a hitvesnek pedig megadja azt a jogot, hogy családi kötelességeinek serelme nélkül a közjónak is szolgáljon. A leány, t. i. egy szabadon választott pályára vagy mesterség által, legyen az még oly szerény, annyira önállósítja magát, hogy nem kényeztetésből, hanem szabad elhatározásból nyújtja kezét annak, aki azt kéri, viszont pedig boldog az a hitves, aki a családi élet keretén kívül is mint segítőtárs áll a szeretett férj oldala mellett. Ha pedig a családi szentélynek küszöbét nem is lépi át, a győzelem pálmája még akkor is a nőé, mert fegyver, eset és toll helyett gyermeket ringat karjaiban. Már pedig művészetének ez a remeke. Ez rendeltetése és egyúttal boldogsága is a nőnek; aki pedig e rendeltetés alól kivétel, akit Isten nem vezet egy szeretett férj karjai közé: az akkor szabadon követheti lelkének hajlamát és más téren fáradozhatik Isten országának terjesztésén.

Mert ma már olyan nők is kellenek, akik lépve a családi szentélyükből, dacolnak az eléjük gördülő akadályokkal, társnőiket ébresztgetik és dolgoznak értük addig, míg nappal van. Azért nem szükséges, hogy a feministákkal (de elesűfitották a szabadkőművesek ennek a szónak a helyes fogalmát!) kacérkodjanak. Ha náluk, miért ne legyenek nálunk is olyan nők, akik — ha Isten is arra hívta őket — kilépnek társnőiknek sorából, elére állanak a csatasornak, hogy nővéreiknek ilyeneken a létérti küzdelemben szabad elvonulást biztosítsanak. Ilyenek gyanánt köszöntöm Geőcze Saroltát, aki mint modern Deborah csatasorba szólítja tetlen társnőit; Farkas Edithet, aki mint modern Semiramis patronage-okat épít szegény, szűkölködő nővéreinek. És nem féltsem őket a szabad szellemnek mumusától, mert — tudom, hogy lelkükből beszélek most — ők is hiszik és érzik, hogy az a nő, aki, ha este van, gyermekének homlokára a szent kereszt jelét csinálja,

e gyermeknek mosolygó szeméi pedig boldogságot szeretettel csüngenek az édesanyján, ez a nő ezt a szöske kis fejet nem adná oda egy Deborahnak vagy egy Semiramisnak minden dicsőségeért, mert Isten megadta neki azt a kegyelmet, hogy a nők szociális kérdésének megoldásában a legjobb részt választhatta.

Aradszentmárton.

Karl Józsa.

II. Rákóczi Ferenc vallásos élete.

II. Rákóczi Ferenc teleteit nemsokára befogadja a magyar föld, melynek szabadságáért elszánt akarattal és önzetlen lelkesedéssel küzdött. A magyar szabadság hitvallójának emléke fölött felragyog a glória, melyet a történelem, ez a nagy bíró, készített; a hálás utókor jóváteszi azt, amit az eltévelyedett kortársak vettek.

A kassai kriptá ezentúl zarándokló helye lesz a magyar hazafiságnak, onnan fogunk buzdulást meríteni a haza szolgálatára; mert az a sír, mely halottat fogad be, az élet forrásává lesz országunkra nézve.

Semmi sincs II. Rákóczi Ferenc alakjában, ami zavarná iránta való hódolatunkat. A nagyok hibái nem tódulnak nála előtérbe; nincs szükség, hogy a történelem igazságát szép legendák szavával pótoljuk az ő alakjánál. Nincs szükség eszmenyesítésre, mivel személye maga is eszményi.

Az igazi magyarnak eszményképe ő, kit méltóan állíthatunk föl követendő példaképen. A magyar ember, aki nemcsak hazafi, hanem, aki az ő hazafiságát bele tudja helyezni abba a fenséges világfelfogásba, melyet a kereszténység nyújt. A nagy magyaroknak abba az osztályába tartozik ő, kik közé szent István, szent László, Hunyady János tartoznak, kiknek hazafisága a legnemesebb volt, mivel megszentelte azt keresztény gondolkodásuk.

A fényes ünnepek közt, melyekkel II. Rákóczi Ferenc emlékének hódolunk, ne feledjük el azt, hogy II. Rákóczi Ferenc nagyságának talapzatát az ő vallásossága alkotja.

Mélyen vallásos volt ő ifjúságában. Azután, mikor a Gondviselés a magyar szabadságharc élére állította, folytonos imák közt teljesítette szerepét. Mielőtt a válságos harcot megindította, Istent szünet nélkül ostromolta esdekléseivel; imádságot szerkesztett a maga és katonái használatára; seregében a vallásosság szellemét terjesztette; minden ezred élére lelkészt állított, miben őt illeti az úttörő dicsősége.

De a vallásos élet magaslátát a szabadságharc leküzdése után érte el. XIV. Lajos francia király udvarának léha környezetében szive Istenhez fordult és ő egészen a maga erkölcsi tökéletesítésének kívánt élni. A kamalduli szerzetesek Párizs melletti, grosbois-i kolostorában az askézisnek és az áhitatnak élt. Mielőtt ott-

hagyta Franciaországot, hogy a szultán pénzen keresztény sereget szervezzon, ismét imádságban kér tanácsot Istentől s mikor terve megműsul és török földön kell maradnia, még inkább átadja magát a vallásosság gyakorlatainak.

E jámbor lelkülete azonban nemcsak abban nyilvánult, hogy Isten akaratához hozzásimult az ő szívének minden vágyakozása s hogy egész gondolkodását, minden törekvését és indulatát a legmagasabb erkölcsi tökéletesség ösvényére igyekezett terelni, hanem nyilvánult az ő irodalmi működésében is.

II. Rákóczi Ferenc igen jeles aszketikus író volt. Legsámottevőbb műve az ő Vallomásai, melyek szent Agoston Confessiójának mintájára, de nagy önállósággal készültek s melyekben élete folyását beszéli el Isten színe előtt. Ezenkívül írt még elmélkedéseket; egy imádságos könyvet «A keresztény fejedelem fohászai» cím alatt; egy értekezést «A hatalomról», mely az ő államtani elveit foglalja magában; végül szent Istvánnak Imre fiához intézett intelmein fölbuzdulva, ő is intelmeket írt fiaihoz: «Észrevételek a keresztény ember világi életének és udvariasságának elveiről».

Bökezűen gondoskodott az általa kedvelt karmalduli szerzet grosboisi kolostoráról és a jezsuiták keleti misszióiról.

Egy vilárosság szövétneke mellett így futotta be földi pályáját II. Rákóczi Ferenc és «jó harcot harcolván», igaz keresztény módon fejezte be életét.

Akik azt valljuk, hogy igaz vallásosság nélkül nincs igaz hazafiság sem, megihletődéssel köszöntjük a hazai földre érkező drága hamvakat, melyek oly embernek földi maradványait alkotják, aki valóban nagy volt, mert egész ember volt, mert hiszen hívő és hite szerint eszelekvő keresztény volt. Erkölcsi tökéletességre törekedvén, nagygyá tette önmagát.

II. Rákóczi Ferenc vallásosságáról szakavatótt tanulmányt írt jeles történettudósunk, *Fraknoi Vilmos*, «II. Rákóczi Ferenc vallásos élete és munkái» cím alatt. Ezt a tanulmányt, mely első ízben 1903-ban látott napvilágot, most a szerző megbizásából diszes kiállításban újból közreboesátotta a *Szent-István-Társulat*. Felhívjuk erre a könyvre a figyelmet és hiszszük, hogy megszerzik azt mindazok, akik II. Rákóczi Ferenc igazi nagysága iránt tisztelettel viseltetnek s kik örömmel veszik tudomásul, hogy az ő erényeinek legfőbbike, a többiek alapja az ő mély vallásossága volt. A könyv ára *egy korona* és kapható minden könyvkereskedésben. Ajándékkönyvnek is kiválóan alkalmas úgy tartalma, mint előkelő kiállítása miatt.

HIVATALOS KÖZLÉSEK.

Rákóczi emlékünnap az iskolában. Kivonat az esztergomi főegyházmegye XVI. körleveléből. Vaszary Kolos bíbornok-hercegrímás rendeletet adott ki *II. Rákóczi*

Ferenc és bujdosó társai földi maradványainak hazaszállítására alkalmából rendezendő orsz. ünnepségről. — E rendeletből adjuk a következőket: Apostoli királyunk nagy-lelkű elhatározása folytán II. Rákóczi Ferencnek és bujdosó társainak földi maradványai visszakérülnek végső pihenőre az idegenből édes hazánk anyai földjébe. A kegyeletos öröm és hála érzelmeivel fogadja a nemzet e hó 27-én a hazafiai erények nagy hősenek visszatérő hamvait. A tisztelet és hódolat jelei fogják azokat kísérni Orsovától Kassáig Illó, hogy e nemzeti ünnepben főegyházmegyém is méltó módon vegyen részt. Az egyházi rendelkezések után így infézkedik a rendelet: folyó hó 29-én, midőn Kassán a temetési szertartás végbemegy, a főszékesegyházban és főegyházmegyém plébánia-templomaiban ünnepi gyászmise mondassék a fejedelmi hősnék és az idegenben vele együtt elhunyt társainak lelki üdvösségeért. Ezen ünnepies requiem előtt negyedórúig meghuzandók a harangok. A *requiemre elevezendő a fohatóságom alá tartozó katolikus iskolák tanulói-fjúsága*, meghivandók a hatóságok és testületek és arról a hívek előzetesen értesítendők. Az *istenítisztelet befejezte után, avagy e nap délutánján megfelelő iskolai ünnepség keretében megmagyarázandó a tanulói-fjúságnak a nap jelenlétére és szemé elé állítandó II. Rákóczi Ferenc vallásos és hazafias lelkületének nagysága*. E napon október 29-én az előadások szüneteljenek. Imádkozzunk, hogy az örök vilárosság fényessége legyen nemzeti történelmünk e nagy hősenek jutalma, ki itt e földön szent hitünk erejéből merített kitartást nehéz küzdelmeiben és szenvedéseiben. Imádkozzunk egyszersmind Felséges Urunkért és Királyunkért, kinek bölcsesége és nagytekülsége szerezte ez örömmünnepet országunknak. Áldja meg a Mindenható az ő fenkölt nemes szívet, hogy hú magyar nemzetének ragaszkodásában még sokáig találhassa örömet.

***

Hasonló rendeletet adott ki a nagymélt. püspöki kar minden tagja s így illó, hogy iskoláink méltóképen áldozzanak II. Rákóczi Ferenc emlékének.

EGYESULETI ÉLET.

Meghívó. A «Balassagyarmatvidéki róm. kath. népevelők egyesülete» 1906. évi október hó 25-én Balassagyarmaton, a róm. kath. iskola helyiségében, délelőtt 9 és fél órakor tartja évi közgyűlést, melyre az egyesület rendes és tiszteletbeli tagjai tisztelettel meghívótnak. A tárgysorozat föbb pontjai: Vitatötelek fölovasása. Tartják: *Demény András* és *Szokoly István*. A központi bizottság a jövő évre a következő tétéleket ajánlja: a) Minő eszközökkel érhető el az iskolában a természetes feylelem? b) Mit tehet a tanító, hogy a felnöttek az olvasást megkedveljék? Az időközben megjelent, az iskola beléletére vonatkozó rendeletek és utasítások ismertetése. A kath. tanítók fizetési és kántori nyugdíjazási ügye. Előadja *Szokoly István*. Balassagyarmat, 1906. október 11. *Erhardt Viktor*, elnök.

Meghívó. Az esztergonjárasi róm. kath. tanítói egyesület f. hó 25-én tartja őszi közgyűlést, amelynek nevezetesebb tárgya az lesz, mikép alakítandó át az eddigelig közel 82.000 koronával bíró és még az 1855. évben létesített nyugdíjalap egyházmegyei segélyalappá, amely évi járadékokat biztosítana a nyugdíjazott tanítóknak és a tanítók özvegyeinek. *Elnökség*.

Tanítói gyűlés. A váli esperesi kerület tanítói köre f. hó 22-én Sukorón tartja rendes őszi ülést, mely alkalmal a kerület tanítói kara *Páczner Adolf* sukorói kántortanítót 40 éves működése alkalmából szives ovációjában fogja részesíteni. A gyűlésre a tagokat s a tanügybarátokat tisztelettel meghívja az *elnökség*.

Tanítók gyűlése. Váci levelezőnk írja: A váci egyházmegye tanítói gyűlésre jötték össze Vácra. A gyűlést *Baksay Sándor* dr. apátkanonok, egyházmegyei főtanfelügyelő, elnök nyitotta meg s meggyitöbeszedétt *Csávolszky József* c. püspök emlékének szentelte. *Csávolszky* emberföletti munkát végzett az iskolaügy és a tanítósság érdekében, legszebb és legmaradandóbb alkotása a váci

József-nevelőintézet, melyben ma már közel száz középiskolai tanuló, többnyire tanítók gyermekei nyernek teljes ellátást. Azután Vörös Ferenc főtanító jegyző lett jelentést a tanítók állandó bizottságának hároméves működéséről, majd Bazsanth Vince pénztáros a tanítóegyesület vagyoni viszonyairól. A gyűlés alatt jelentette az elnök, hogy Korpás Pál szegvári esperes-plébános 6400 koronás alapítványt tett a József nevelő-intézet részére, többen pedig alapítótagjai lettek az internátusnak. A tanítószágot érdeklő ügyek elintézése után Csáky Károly gróf megyés püspök-nél tisztegett az egyházmegyei tanítói kar s Baksay Károly arra kérte a püspököt, hogy az egyházmegyei tanítók ugyanazon fizetése mellett részesüljenek, mint az állami tanítók, mit a püspök meg is ígért. Délben fölavatták a saját otthonába költözött József-internátust, amely ma már sok tanítószerű gyermekeinek iskoláztatásáról és ellátásáról gondoskodik. — A besztercebányai tanítóegyesület, mint tudósítónk táviratozza, ma tartotta Besztercebányán huszonnegyedik évi közgyűlést. A gyűlést Radnay Farkas dr. megyés-püspök, mint az egyesület védője nyitotta meg, nagy hatást keltő beszéddel. Utána az elnök, Machovich Izidor korponai plébános egyházmegyei főtanfelügyelő ismertette a tárgysorozatot. Az egyes pontokat kisebb-nagyobb vita után elfogadták. A gyűlés Apponyi Albert gróf kultuszminiszternek üdvözlő táviratot küldött.

Tanítógyűlés. «A rozsnó egyházmegyei róm. kath. tanítóegyesület» középponti válaszmánya szept. 18-án tartotta Rozsnón ülését, mely alkalommal, mint az egyesület küldöttsége, tisztegett Balás Lajos megyés püspök úrnál, felajánlván az egyesület őszinte ragaszkodása s fiúi hűdelata szerény jeléül egy díszes keretbe foglalt emléklapot, melyet a múlt közgyűlés határozata és megbízása szerint Szűts István, jölési tanító készített el. A válaszmányi ülés következő határozatokat hozta: 1. Tekintettel arra, hogy a tagságdíj-hátralékok évről-évre növekszenek, pedig egy püspöki rendelet utasítja a lelkész-igazgató urakat, hogy a hátralékosok hivatali fizetéséből is visszatartják a járulékokat: kéressenek fel a ker. esperes urak szíves intézkedése, hogy a hátralékos tagdíjak — több évre visszamenőleg is — vonassanak le az adósok járandóságaiából s a körpenztárosok útján mielőbb küldessenek be az egyesület pénztárába. 2. Felkérendő püspök úr önméltósága, méltóztatnék kegyesen elrendelni, hogy az egyesület minden tagja köteles belépni a segélyegylethe. Az egyházmegye területén újonnan megválasztott tanítók csak úgy nyernek egyházhatósági megerősítést, ha igazolni tudják, hogy a segélyegyesületnek tagjai. Pályatételül és kötelezett dolgozatokul kitűzettek: a) A 30 koronás pályadíjra «A tanítói közszellem fejlesztésének és ápolásának eszközeiről.» b) 20 koronával jutalmazandó kötelezett tétel: «A fák és madarak napja.» (Gyakorlati tanítás a szabadban.) c) 10 koronával jutalmazandó kötelezett tétel: «A szeretet, mint nevelési eszköz.» A pályaműek jellege alatt 1907. május végéig a középponti elnökséghez — «a kötelezett dolgozatok is jeligés levél kíséretében, idegen kézzel írva, 1907. ápr. 15-ig a kör-elnökökhöz küldendők be. A jövő XXV-ik jubiláris közgyűlés minél ünnepélyesebb tetele szempontjából a program megállapítása és előkészítése a rozsnói tantesületre bízott. Tornaújfalú, *Litkey Menyhért*, egyesületi főjegyző.

IRODALOM.

Alkalmos könyvek a Rákóczi iskolai ünnepélyekhez. A nagyméltóságú püspöki kar tagjai, az egyházmegyeiek főpásztorai a Rákóczi haviak hazaszállítása és az azzal egybekötött nemzeti kegyeletes ünnepélyek alkalmából elrendelték, hogy a kath. iskolák megfelelő ünnepélyeket tartsanak. Ezen ünnepélyek rendezéséhez és ezen ünnepélyekkel kapcsolatosan a gyermekek, ifjak és szülők között való terjesztésre ajánljuk a *Szent-István-Társulat* következő kiadványait:

II. Rákóczi Ferenc élete. Irta: Sziklay János dr. Ára 24 fillér. Gyermekekifjúnak és a szülőknek igen lélekemelő olvasmányul szolgál e népies füzet.

II. Rákóczi Ferenc vallásos élete és munkái. Irta: *Fraknói Vilmos*. Budapest, a Szent-István-Társulat kiadása. Ára 1 korona. Tanítói és iskolai könyvtárak számára igen értékes könyv, valamint a művelt közönségnek épületes olvasmányul ajánljuk. Megrendelések a Szent-István-Társulat könyvkereskedéséhez intézendők, Budapest, Keeskeméti-utca 4. sz.

Rákócziért! Regényes színmű 3 felv. II. Rákóczi Ferenc korából. Irta: *Erdősi Karoly*. A Szent-István-Társulat kiadása. Ára 80 fillér. Az ifjúsági ünnepségekhez melegen ajánljuk.

Beküldetett. Katolikus Hitoktatástan. Papnövendékek, tanító és tanítónőjelöltek, hitoktatók, hittanárok, lelkészek, tanítók és nevelők használatára. Irta *Siposs Antal*, tanítóképző hittanár Esztergom. Az esztergomi főegyházmegyei hatóság engedélyével. Megrendelhető a Szent-István-Társulat könyvkereskedése útján is. Ára 4 korona. A hitoktatás új tanterveinek követelményei az oktatás minden fokozatán, csakis a gyermeki lélek természetének megfelelő módszer alapján oldhatók meg: a hitoktatásnak minden tekintetben tökéletes módszerét ismerteti és tanítja Siposs Antal könyve, mely valóban korszakalkotó mű a maga nemében. A mű három főrésze oszlik. Az első szöveg a *hitoktatás történetéről*. A második főrész az *elméleti hitoktatást* öleli föl. Végül a harmadik részben a *gyakorlati hitoktatást* tárgyalja és a különböző fokozatú iskolák számára mintahitoktatásokat közöl. E hasznos és hezagnótló művet melegen ajánljuk az érdekeltek figyelmébe.

VEGYESEK.

A tanítók fizetésének rendezése. A magyar tanítók, különösen a felekezeti és községi tanítók már évek óta küzdenek fizetésük rendezése végett. A régebbi kormányok folyton ígérték a fizetésrendezési törvény benyújtását, azonban mitsem tettek a tanítók érdekében. A Magyar Tanítók Országos Bizottságának igazgató-tanácsa ülést tartott ebben az ügyben, a melyen *Kovács Vince* szóval tette a Távirati Iroda mai napon közzétett közleményét, mely szerint az Abauj-Tornamegyei Tanító Egyesület legutóbbi közgyűlésén 59 szóval 41 ellenében elhatározta, hogy csatlakozik a hazafiatalan szociálistá-párthoz. Kovács határozati javaslatot terjeszt be többek nevében, hogy a hazafias tanítók sajnálatlalt és megdöbbenéssel vegyék ezt tudomásul, reméli, hogy ez az eset elszigetelten marad s bizalommal van a magyar nemzet és kormány iránt. Ezt a javaslatot elfogadták. Végül a fizetésrendezésre tért át a gyűlés. Az elnök jelenti, hogy az expoé előterjesztése óta százával kapta a panaszos leveleket a tanítóktól, mert csupán 286.000 korona többlet van fölvéve az állami tanítók részére, a községi és felekezeti tanítók pedig mit sem kapnak az 1907-ik év költségelirányzata szerint. Ő (az elnök) Halász Ferenc miniszteri tanácsoshoz fordult, aki a miniszter megbízásából értesítette, hogy az állami elemi iskolai tanítók fizetésrendezése befejezett dolog, a községi és felekezeti tanítók fizetését még a jövő évben rendezik és 1908-ban végrehajtják. Ugy tudja, hogy utóbbiak fizetése az államiakkal egyenlő lesz, vagyis kezdő fizetés 1000 kor. s végső fizetés 2300 korona. A gyűlés tagjainak egyrésze megnyugodott e kijelentésben. A gyűlés végül elhatározta, hogy az elnökséget bizza meg a további lépések megtételével, esetleg egy nagygyűlés egybehívásával.

Holt kéz. Az esztergomi bibornok-érsek, *hercegprímás* úr ismét jó szívről tett bizonyosságot, amikor is egy szegény, Budapesten beteges állapotban levő tanítónak 65 korona segélyt küldött.

Egyházi tanfelügyelő. *Domonkos István* nyul plébános, a győri püspök a péteri kerület tanfelügyelőjévé nevezte ki. Oszinte szívből üdvözljük az új tanfelügyelőt.

Hála egy kanonok iránt. Veszprém város képviselő-testülete Szeglety György polgármester elnökletével ülést tartott, amelyen a közgyűlés dr. *Fehérváry József* kanonok üdvözlésére, aki 80.000 korona költséggel egy ovodát épített és adott át a városnak, küldöttséget választott s

elhatározta, hogy a város egyik utcáját a bőkezű főpapról Fehérváry-utcának nevezi el.

A kath. iskola védelme. Novák István budapesti plébános jubileuma alkalmából újra bizonyosságát adta jó szívének, amennyiben különféle emberbaráti célra tizezer koronát osztott szét. A nagy adományból a következő kath. intézmények részesültek: Szent-István-Társulat alapító tagdíj 400, Kath. tanítói árvaház (Esztergom) 300, Szent Imre-kollégium 200, országos kath. tanítói segítőalap 300, esztergomi tanítóképző segítő-egyesülete 200, Mária-intézet 200, Hermina-uti apácák kisdé-
ővője 200, Katolikus Növendő-Egyesület 200, Keresztény Szocialista-Egyesületek Országos Szövetsége 200. A nemes tett önmagát dicséri.

Felelős szerkesztő: **Ember Károly**

Kérelem! Zavarok és késedelmek elkerülése végett, minden hirdetésre vonatkozó levelet a kiadóhivatal címére — nem szerkesztőség — kérünk küldeni.

PÁLYÁZATOK.

Esztergomi érseki megye.

A felsőisipeki (Hont m.) róm. kath. népiskolához kántortanító kerestetik. Jövedelme: kegyúri adomány 42 kor., primási uradalomtól 3 akó bor fejében 60 kor., faváltság 56 kor., 150 liter buza, 750 liter rozs, tandíj-
átlag 20 kor., ismétlért 8 kor., stóla-átlag 10 kor., pár-
bér 5 p. mérő buza, államsegély 534 kor., földjövedelem katasztr. becslése 10 kor. 62 fillér, melynek művelése a hiveket, adója a javadalmast terheli; lakás: két padlózott szoba, konyha, kamra, istálló. Az istentiszteleti nyelvt. Kántori teendő nincs sok. Határidő *nov. 3.* Kérvények ft. *Weisz Zsigmond* esperes úrhoz Hont-Németibe küldendők. *Iskolaszék.* 618 1—1

Az óhaji róm. kath. iskolánál szervezett II-od tanítói állásra pályázat hirdettek. Fizetése: 100 kor. a községtől, 700 kor. államsegélyből, határidő *okt. 28.* Folyamodványok az iskolaszékre címezve *Kruffszky József* ker. esperesi tanfelügyelőhöz Óhajra (Bars megye) küldendők. 616 1—1

Fenyves főközségben (Pozsony m.) kántortanítói állásra *november 6-ára* pályázat hirdettek. Lakása: két padlózott szoba, zárt konyha, kamara, istálló, pince, kút, sertésöl. Javadalmazása a díjlevél szerint: 800 kor. és kert. Személyes megjelenés kívántatik és az állás azonnal elfoglalandó. Folyamodványok a hosszúfalui plébániahivatalhoz Hosszúfalu, u. p. Cseszte, via Modor (Pozsony megye) küldendők. 623 1—1

Nógrád-Varbón a kántortanítói állás betöltendő. Javadalmazása: 10 hold szántóföld, 1 hold rét, 4 darab marhára legelő, 4 öl fa, melyből az iskola is fűtendő, párbérrozs 45 kila körül, 14 kor. személypénz, tandíj 160 kor., a község pénztárából 40 kor., templomtól 10 kor., stóla 50 korona körül, ostsütésért 2 kila rozs. A földet részben a hivek dolgozzák. Lakása két padlózott tágas szoba, konyha, kamra, istálló, sertésöl. Pályázati határidő *október 29.*, mely napon a pályázók személyesen kéretnek megjelenni. A kérvények a nógrádvarbói plébániára küldendők. 621 1—1

Berencsfalui róm. kath. kántortanítói állomásra pályázat hirdettek. Jövedelme 374 koronás államsegéllyel 800 korona. Folyamodványok ft. *Weisz Zsigmond* esperes úrhoz küldendők Hontnémetibe *okt. 31-ig.* Berencsfalun, (Hont m.). *Benes Márton*, plébános. 631 1—1

Erdélyi egyházmegye.

A szászsebesi (Szeben megye) róm. kath. kántortanítói állomásra *október 24-ig* pályázat nyitattik. Javadalmazása: Kézpénzfizetés 988 korona. Földek haszonbéré

72 korona. Stólaból 80 korona. 3 öl tűzifa értéke 60 kor. Összesen évi 1200 kor. Lakásul 2 szoba, konyha, pince. Kötelessége: Az osztatlan népiskola tanítása, az összes kántori teendők végzése és egyházi énekkar vezetése. Tannyelv magyar, de énekelni németül is kell. Kath. tanítóképezdét végzett okleveles nős pályázók előnyben részesülnek. Az állomás azonnal elfoglalandó. *Lenes Imre*, lelkész. 586 2—2

Győri püspöki megye.

Az illmitzi (Moson m.) róm. kath. iskolaszék két osztálytanítói állásra pályázatot hirdet. Javadalmuk: államsegéllyel 800—800 kor. kézpénzfizetés, 1—1 szoba a szükséges butorokkal, 1—1 öl kemény hasálya. Kötelességeik: a rendes és ismétlő tankötelesek oktatása, a felettük való felügyelet, az összes egyházi ténykedések-nél a kántortanítónak díjtalanul segédkeznek. Részletes teendőiket a díjlevél írja elő. Tannyelv: magyar-német. Pályázhatnak nőtanítók is. Kérvények *okt. 25-ig.* *Sattler Antal* plébánoshoz címzendők. Illmitz, 1906. okt. 8. *Sattler Antal*, plébános. 596 2—2

Egyházaskeszön (Vas megye) osztálytanítói állásra okleveles kath. tanítók *okt. 28-ig* pályázhatnak. Javadalmazása: 800 korona, lakás, kertületmény. Megerősítés próbaidő után. Pósta Marcalló. *Németh Gyula*, iskolaszéki elnök. 629 1—1

Nyitrai püspöki megye.

Nyitragerencséri róm. kath. kántortanítói állomásra pályázat hirdettek. Jövedelme: 1. a község pénztárából 600 kor. kézpénzben; 2. 16 méter tűzifa; 3. a tanítónak szánt erdőből megfelelő részlet; 4. párbér címén 20 pm. gabona; 5. 3 magyar hold szántóföld; 6. 48 kor. stóla-
illetmény; 7. 27 kor. szentmisealapítvány; 8. temetés alkalmával a bucsuztatónak minden verse után 20 fillér. Pályázhatnak csakis okleveles tanítók. A kik a hitelszövetkezeti könyveléséhez értenek, előnyben részesülnek, mely táradtságért tisztességes tiszteletdíjban részesül. Ez állás legkésőbb nov. 1-én elfoglalandó. Választás f. évi *okt. 23-ka*, melyen a pályázónak személyes megjelenése és orgonálásban való jártassága megkívántatik. A kérvények *Kardoss Károly* iskolaszéki elnök és plébánoshoz intézendők. 599 2—2

Dezsér (Trencsén m.) kántortanítói állásra *november 6-ára* pályázat hirdettek. Jövedelem vagy 60 mindennapi tanköteles után 2 kor. és 2 kor. a tanterem fűtésére, vagy 14 ismétlő után per 1 kor. Kézpénz 320 kor. Terményekből a hivektől vagy 16 kor. Mellékes jövedelem vagy 40 kor. Ingatlanok után vagy 108 kor. Kétszobás lakás, konyha, kamra, istálló. Van kilátás, hogy az állomás meg fog javulni. Pályázhatnak csak oklevelesek. A folyamodványok felszerelve benyújtandók *Bucsa József* plébános, iskolaszéki elnökhöz. Az állomás azonnal elfoglalandó. 624 1—1

Az alsóvesztenicei róm. kath. tanítói állomásra *okt. 28-ra* pályázat hirdettek. Lakása egy szoba, konyha. Jövedelme a község pénztárából 600 kor., 10 öl puhafa. értéke 40 kor., szántóföld 14 kor., államsegély 146 kor. Tanítási nyelv magyar-tót. Okleveles tanítók vagy tanítónők alulirotnál jelentkezzenek. Ft. *Kuniczky József* esp-plébános. Felső-Vesztenic (Nyitra m.). 630 1—1

A **neszslusai** (Trencsén m.) róm. kath. felsővégi népiskolának tanítói állomásra pályázat hirdettek. Jövedelem: 1. hitközségtől 672 kor., 2. államsegély 128 kor. Kétszobás lakás, konyha, kamra, 6 öl tűzifa. Pályázhatnak tót nyelvet bíró tanítók, tanítónők és óvónők. Előnyben részesülnek, kik anyjukkal vagy nénjükkel jöhetnek. Ez a kérvényben jelendő, mely helyben *okt. 27-ig* az *iskolaszéki elnöknek* Neszslusára — pósta helyben — küldendő be. 628 1—1

Pécsi egyházmegye.

A nagykönyi római katolikus népiskolánál egy osztálytanítói állásra pályázat hirdettek. Jövedelme: egy évre 800 korona, a községi pénztárból havi előleges részletekben: egy butorozott szoba fűtéssel, tisztogatással. Kötelessége: a reábizott osztályok növendékeit

és az ismétlősök felelősségét tanítani: a gyermekeket mindennap a templomba kísérelni és ott rájuk felügyelni: férfi- és nőtanítók pályázhatnak. Kérvények *október 31-ig* az iskolaszéki elnökhöz címezve Nagykönyiba (Tolna m.) küldendők. *Kiss István* plébános, iskolaszéki elnök. 633 1—1

Rozsnyói püspöki megye.

A nemtői (Nógrád m.) róm. kath. kántortanítói állomásra *okt. 29-ig* terjedő határidővel pályázat hirdetik. Ezen állomás jövedelme a következő: 2 hold 836 □ öl szántóföld. Földmunkaváltás 72 kor. Párber 140 házaspár után 1 1/2 véka, összesen mintegy 105 pozs. mérő rozs. Párberpénz minden házaspár után 40 fillér. Tandij 70—75 tanuló után 2 kor., 30—32 ismétlő után szintén 2 kor. Stólából mintegy 60 kor. Ostyavetés és a templomi fehéreneműk mosatásáért 30 kor. Faváltás fejében 160 kor. Egy koesi széna körülter 12 kor. Köszén kisajátítás: tőkének évi kamatja 40 kor. Szabad leteleítési jog. Van továbbá 2 szoba, konyha, kamra, pincéből álló jó lakás. Kis kert és istálló. A harangozó teendők végzéséről is gondoskodni tartozik. A pályázat a helyszínen: Nemtőben tartatik meg. A pályázni szándékozók felszerelt okmányai *11k Antal* iskolaszéki elnökhöz Kisterenyére intézendők. 610 2—2

Az áji róm. kath. tanítói javadalomra pályázat hirdetnek. Jövedelem: késpénzben a hitközségtől 410 korona. Egy köből buza 12 korona. Minden tanköteles gyermek után 1/4 véka kukorica (körülbelül 2 köből) 20 korona. A temető használata 27 kor. Féltelek után fa a hivek által vagyva és behordva 6 kor. Minden tankötelestől 2 K (körülbelül 30 gyermek) 60 kor. Minden ismétlő után 2 korona (körülbelül 11 gyermek) 22 kor. Állami segély 238 kor. Minden 1/4 telek után 1 liter bab (körülbelül 1 véka) 2 kor. 10 fillér. Az iskolás gyermekek hasábfát hordanak az iskolába fűtéshez, melyből a tanító használatára is fennmarad. Végre kétszobás lakás, kamra és istálló természetben. A tanító tartozik vasárnaponként délután a litánia alatt orgonálni. Választás 1906. nov. 4-én délelőtt 11 órakor. Pályázók kellően felszerelt kérvényeiket *Móker Károly* esperes-plébános iszkzéki elnökhöz Torna (Abauj-Torna megye) küldjék be *nov. 1-ig*. 609 2—2

Székesfehérvári egyházmegye.

Pázmánd (Fejér m.) róm. kath. iskolához 720 korona késpénz havi részletekben és butorozott lakásdíjazzal egy önálló tanító keresetik, aki a kántort hivatalos akadályoztatása esetében kisegíteni, a gyermekeket istentiszteletra vezetni tartozik. Kérvények *okt. 28-ig Belezsnay István* esperes-plébánoshoz Pázmánd (Fejér megye) küldendők be. 619 1—1

Szombathelyi egyházmegye.

A királyfalvai (Vas m.) róm. kath. püspökánál az osztálytanítói állás megürülvén, arra ezennel pályázat hirdetik. Kötelessége egy osztályt önállóan vezetni, a kántori teendőkben segédkezni. Évi fizetése 800 korona, szükséges butorozattal ellátott szoba fűtéssel, takarítással. Tannyelv magyar-német. Kellőleg felszerelt folyamodványok *okt. 28-ig* az iskolaszéki elnökhöz (Királyfalva, Vas megye) küldendők. *Baumgartner Ferenc* t. kanonok, esperes-plébános, isksz. elnök. 614 1—1

A némethidegkuti (Vas m.) róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdetik. Jövedelme lakáson s gazdasági épületeken kívül a tanítói és kántori fizetésse együtt kitesz 1202 kor. 27 fillér. Tannyelv német-magyar. Választás, melyre személyes megjelenés kívánatik, nov. 19. délelőtt. Pályázati határidő *nov. 18*. Folyamodványok *Stumpf Ferenc* piéb., isksz. elnökhöz küldendők. 634 1—1

Váci egyházmegye.

A kerekegyházai róm. kath. iskolánál tanítói állásra pályázat hirdetik. Kötelessége a rábizott osztályozást és a gazdasági ismétlőt önállóan tanítani. A kántort akadályoztatása esetén díj nélkül mindenkor helyettesíteni, miért is csak a kántorságban teljesen jártasak pályázhat-

nak. Javadalma: fizetése 800 korona, lakbér 60 korona. Gazdasági ismétlőkért 100 korona. Pályázati határidő *október 27*. Az állás november 1-én elfoglalandó. *Szedmák József* elnök, *Fehér Miklós* jegyző. 620 1—1

A kartali róm. kath. iskolánál III—VI. osztálytanítói állásra pályázat hirdetik. Fizetése 600 kor. a község pénztárából havi utólagos részletekben és 200 korona államsegély, a gazdasági gyermekek oktatásáért 50 kor., kertilletőség 10 kor., egy szoba és 3 öl fa felvágva, az iskolaterem is ebből fűtendő. Kötelezettség: a gyermekeket templomba kísérelni és ott rájuk felügyelni. A fizetés az állásfoglalás napjától folyósítottatik. A kellőleg felszerelt kérvények *e hó 28-ig* a fotiszt. iskolaszéki elnök úr címére küldendő. A személyesen megjelenő nőtlen tanítók előnyben részesülnek. *Fodor Ede*, iskolaszéki jegyző. 622 1—1

Veszprémi egyházmegye.

A somogysávolyi róm. kath. osztálytanítói állomásra pályázat hirdetik. Fizetése egy polgári évre 800 kor. havi, előleges részletekben. Lakása az iskolaépületben egy szoba a szükséges butorozattal ellátva, fűtés- és napenkénti tisztogatással. Kötelessége: az I. és II. osztályok tanítása, az összes tanulóknak vasár- és ünnepnapokon templomba vezetése, ott a rájuk való felügyelés, a kántortanító akadályoztatása esetén az ismétlősök tanítása és a kántori teendők önálló elvégzése. Okleveles, kántorságban jártas tanítók kérvényeiket folyó évi *október 25-ig* a plébániahivatalhoz Somogy-Sámszonba küldjék. Az *iskolaszék*. 615 1—1

A zalaapáti róm. kath. iskolához okl. férfi osztálytanító szükséges. Fizetés: 200 kor. a hitközségtől, a kántortanítótól 600 kor., egy szoba fűtéssel. Kötelességét díjleveleiben tüntetjük föl. Folyamodók kérvényeiket az iskolaszék elnökségéhez küldjék. Az állás azonnal elfoglalandó. 627 1—1

Padrag (Veszprém m.) róm. kath. kántortanítói állomásra pályázat hirdetik. Lakás: három szobából, élekkamra, zárt konyha, pince, istálló, ől, felszer. pajta és kertből 629 □ öl térfogaton. Jövedelem: 8 kat. hold 28 □ öl szántóföld és 3 kat. hold 900 □ öl rét után 186 korona 72 fillér. A szántóföldet a hitközség kétszer megszántja, beveti, learatja, a termést hazahordja, a réti előszénát lekaszálja, gyűjti és behordja, szolgálmányi értéke 120 korona. Tandij: tanulmányi alapból 126 kor. Ismétlő oktatásért a politikai községtől 34 kor. Párber címen a gazda 1/2, a szellér 1/4 mérő rozsot és 24 fillért fizet állapot tekintete nélkül, értéke 188 kor. 30 fillér. Iskola-fűtésről a hitközség gondoskodik s a tanító saját személyére járó 20 méter hasábfát az uradalmi erdőről a hitközség hazahordja, értéke 96 kor. Stóla címen: nagy halott után 50 fillér, kis halott után 26 fillér, a misedíjjal átlag 36 kor. 60 fillér. Ostyavétést és templomi fehérenemű tisztogatás fejében 10 kor. Összesen 797 kor. 62 fillér. Mindennemű adót a tanító maga fizet. Ellenszolgálat a tanítás és a szokásos litániák végzése. Énekpróba és választás f. év *nov. 6-án* lesz. Az okmányok benyújtandók *Szekér László* halimbai plébános, iskolaszéki elnöknel. 626 1—1

Okleveles ifjú tanítói, segédtanítói, nevelői állást keres. Kötő hegedűs. Cim: *Kelemen* tanító, *Vilmány*. 617 1—1

Róm. kath. Halotti Bucsuztatók

2-ik kiadás. Három kötet, 900 lap, kóták, szert. **4 koronáért** bérmentve küldi:

HENCZ VINCE kántor

Nagyfődémes. (Pozsony megye.)

Utánvét **4 K 50** fill. Hires szakmunka! Harmadik ezer.

A «Népnevelő» 39-ik számában *Vermes István* Nagyszombat aláírással megjelent hirdetés *Vermes Istvántól* nem származik, mert *Vermes István* nem is tanító, hanem hivatalnok. *Matovics István*, róm. kath. tanító. 632 1—1

AZ ÚJ MÓDSZERES RAJZOKTATÁSHOZ

MAZUREK-fele „Tervező-rajzolósi elemek“

2866-905. sz. min. rendelettel az összes rajzoktatással foglalkozó tanítézetek részére engedélyezve.

Kísérő füzettel s 10 színes nyomatú mintalappal:

I. sorozat elemi iskolák részére 25.— kor.

II. sorozat elemi iskolák részére 35.— «

III. sor. felsőbb iskolák részére 45.— «

Kapható a kiadónál: **POPELLA FERENC** Budapest, VIII., Főherceg Sándor-utca 30 B. sz., valamint **LAMPEL R.** könyvkereskedésében Budapest, VI., Andrássy-út 21.

Prospektust bérmentve küld a kiadó. 625 1—4

== 24 nagyon csinos és dallamos ==

előjáték — Orgonazsebkönyv II. — bérmentes küldéssel csak 120 filler. Ha a mű nem felel meg, 8 napon belül visszaveszem.

Zámbó Károly r. k. kántor,

== Szegec 6. ==

496—575

== PRO LIBERTATE! ==

Tekintetes Igazgatóság!

A nemzet ünnepre készül! Oly ünnepre, mely minden magyar emberi ihlettel tölt el. Ezen ünnepségből kell, hogy az iskola is kivége az 5t megillető oroszlanrészt. Ezt világosan előírja a nm. vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter úrnak folyó évi magas rendelete is, mely október havában tartandó Rákóczi-ünnepély megtartását elrendeli. Ezen ünnepségek egyöntetű megtartására kitűnő szolgálatot tesz a kiadásunkban e hó 10-én megjelenő

Rákóczi-émlékfüzet,

melynek megírását *Szeghalmy Gyula* úr volt szíves elvállalni. — A füzet magában foglalja az ünnepségre vonatkozó összes anyagot és pedig: Rákóczi életrajza, vázlatok Rákóczi korából, kuruc költészet és kuruckorbeli dalok (hangjegyekkel) és számos illusztrációt.

Hogy módot nyujtsunk arra, hogy ezen füzet minden tanuló által megszerezhető legyen, **bolttí árát 24 fillérben** állapítottuk meg.

100 darab megrendelésénél 20 korona előleges beküldése ellenében bérmentve szállítjuk.

Temesvár, 1906. október 1-én.

Teljes tisztelettel

Polatsek-jéle

könyvkereskedés.

577 2—2

Fr. KISS KÁROLY főgimn. tanár 34925. sz. szabadalmát képező

„KAROLIUM“

vér- s paizstetű, fakukac, poloska és a mézgasodást elfidéző elősdiékel irtó szer, mely ezen elősdiéket biztosan elpusztítja és a fákat immunissá teszi.

1 kis üveg ára (200 gramm) ... K 1.—

1 nagy üveg ára (500 gramm) ... K 2.—

50 üveg egyszerre történő megrendelésénél 20% engedmény.

Kizárólagos vezérképviselet a bel- és külföld részére a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél

Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

Dr. Hets Ödön ügyész úr, aki a szert 2 év óta használja 70 holdas soroksári gyümölcsösében, a következő bizonyítványt adta:

Tekintetes Fr. Kiss Károly tanár úrnak Budapest.

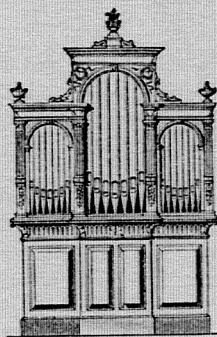
As Ön utastáda folytán készített vértetű-keveréket gyümölcsfáimnál még a múlt év nyarán teljes sikerrel alkalmazván, későzeggel jelentem ki, hogy ezen szer a körte- és almafákon mutatkozó vértetű kiirtására as egyedüli biztos szer. A múlt évben bekent fák as idén miná remeken hajtottak és termőképességüket vissza nyerték.

Kiváló hatással!

Hets Ödön s. k.

CSEH ISTVÁN

orgona- és harmonium építőmester **Egerben.**

Ajánlkozom mindenemű templomi orgona- és harmonium készítésére a legújabb légnymatú, (pneumatikus) cső-rendszer szerint, igen jutányos árak mellett.

Régi orgonaátalakításokat, javításokat, tisztításokat és hangolásokat olcsón vállalok el jótállás mellett.

Magyar Dallamos

Ünnepi Praeludiumok

az összes hangnemekből

irtak: főt. Stacke István és Kontor Elek.

E könyv 32 hosszabb dallamos praeludiumot tartalmaz s a magyar katolikus anyaszentegyház isteni szolgálatán kitűnő szolgálatot tesz s nemcsak karnagyoknak és kantortanítóknak, hanem mindazoknak, kik az orgonát vagy harmóniumot játsznak — sőt a zongorázóknak is — kedves élvezetet nyújt a fent nevezett s művészi szélessé kiállított mű. Még a legnépszerűbb hangnemekben is praeludiumok is egész könnyű stílusban vannak megkonstruálva. Ár: 5 kor., egyházi orgonistáknak és tanítóknak 4 korona.

Megrendelhető:

Kontor Eleknel Bpest, VII., Csömöri-út 42.

(Csömöri-út és Aréna-út sarkán.)

Ugyanitt megrendelhető még:

«Hazafias Mária-dalok» (10 dal) ára 3 K tanítóknak 2 K
 «Himnuszok» (3 dal) ára ..... 2 K
 «Miatyánk» 12. ezer (2 dal) ára ..... 2 K
 «Hazánk Nagyszónya» (10 dal) 3 K tanítóknak 2 K
 «Tanító-Induló» ára ..... 2 K tanítóknak 1 K

Közvetlen vétel a gyárból!

Elismert legjobb és legolcsóbb beszerzési forrás!
 Mérsékelt, szabott árak, melyekből nincs százalékkedvmény.

Tanító uraknak
 kényelmes
 részletfizetés,
 áremelés
 nélkül.

15—20 koronás havi részletek, a hangszer árának nagysága szerint.

A világhírű lipcei

Zimmermann-fele Orgonaharmoniumok

egyedüli szállítója Magyarország-Ausztria részére:

Hörl Nándor Pozsony, Ventur-utca 24.

J. H. Zimmermann lipcei gyáranak képviselője.

Üzletek: Leipzig, Szent-Pétervár, Moszkva, Riga, London.

Képes harmoniumárjegyzék ingyen.

Különlegesség: Igen erős szerkezetű nemet módszerű légnymatú harmoniumok, **igen erős átható hanggal** egyházi, zenekari és iskolai célokra.

Számos elismervény a világ minden tájáról.

II. RÁKÓCZI FERENC

Ára ::

ARC KÉPE

Ára ::

• 10 •

szines alapnyomattal, facsimillal.

• 10 •

fillér.

Bérmentes küldéssel 15 fillér, mely érték levélbélyegeken is beküldhető.

fillér.

!!Több példány megrendelésénél árkedvezmény!!

Megrendelhető a Szent-István-Társulat könyvkereskedésében Budapest, IV., Kecskeméti-u. 2.